

Eerste rapportage effecten coronacrisis 2021

13-07-2021

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	5
Sociaal.....	7
Veilig.....	13
Inkomen en armoede.....	17
Vrije tijd.....	21
Onderwijs.....	25
Gebiedsontwikkeling.....	29
Leefomgeving en klimaat.....	31
Verkeer.....	33
Samen besturen.....	35
Financiën.....	39
Afkortingenlijst.....	44

Aanbiedingsbrief

Ook in 2021 blijven wij de effecten van de coronacrisis monitoren. Voor u ligt de eerste rapportage over 2021. Het blijft lastig een reëel beeld van alle effecten op korte en middellange termijn te geven. Toch doen we weer een poging om de effecten op de gemeentelijke financiën in beeld te brengen. Dit geeft u ook enige houvast bij het beschouwen van de Kadernota 2022. Planning is om vóór de vaststelling van de Programmabegroting 2022 een tweede rapportage te versturen. Deze versie helpt u bij de beoordeling van de risico's in onze (meerjaren) begroting.

Deze rapportage geeft net als de vorige rapportages per programma inzicht in de acties en maatregelen die wij al hebben uitgevoerd of op de korte termijn verwachten uit te voeren. Zo goed als mogelijk is het verwachte financiële effect en mogelijke risico's voor 2021 in beeld gebracht.

In onderstaande tabel vindt u de verwachte financiële effecten per programma. Per programma is een toelichting gegeven. Zoals u op de programma's zult zien hebben lang niet alle maatregelen een financieel effect maar zijn ze wel vermeldingswaardig.

Programma	Kosten
Sociaal	-
Veilig	-98.000
Inkomen en armoede	-173.000
Vrije tijd	-
Onderwijs	-
Gebiedsontwikkeling	-90.000
Leefomgeving en klimaat	-
Verkeer	-
Samen Besturen	5.000
Financiën	-165.500
Totaal	-521.500

Deze eerste exercitie laat een negatief financieel effect zien van iets meer dan € 0,5 miljoen. Wij willen benadrukken dat u dit bedrag als richtlijn moet zien, er zijn nog te veel onzekerheden waardoor grote afwijkingen niet uit te sluiten zijn.

De financiële positie van de gemeente Diemen is goed. Zowel de accountant als onze toezichthouder, de Provincie Noord Holland, bevestigen dit. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de groei van Diemen en het financiële beleid dat gevoerd is. Dat maakt dat we iets rustiger kunnen reageren op de gevolgen van de coronacrisis en geen overhaaste beslissingen hoeven te nemen.

Financiële verwerking

Deze voortgangsrapportage is puur informierend van aard. Middels deze rapportage worden geen budgetten aangevraagd of vrijgegeven. Budgetaanvragen verlopen via onze reguliere P&C-producten. Budgetaanvragen verlopen via de kwartaalbrieven. Eerder toegekende compensatie van het Rijk over 2021 is al via de 1ste en 2de kwartaalbrief 2021 verwerkt.

Uitgangspunt blijft dat we de financiële effecten zoveel als mogelijk binnen de bestaande budgetten proberen op te vangen. Dat gaat natuurlijk niet altijd lukken. Eventuele claims als gevolg van de coronacrisis beschouwen we als incidenteel en zullen met de algemene reserve verrekend worden. Dit om de kosten beter in beeld te houden en het rekeningsaldo 2021 zo min mogelijk oneigenlijk te beïnvloeden. Bovendien is de algemene reserve juist bedoeld voor het opvangen van dergelijke incidentele risico's. De stand van de algemene reserve bedraagt € 17,2 miljoen per 1 januari 2021.

Tijdelijke en structurele effecten

Deze rapportage zoekt in op de korte termijn effecten. De lange termijneffecten zijn nog lastig in te schatten. Met name de snelheid van het herstel van de economie is hierbij bepalend. De meningen over de snelheid van het herstel zijn wisselend. De schatting dat in de tweede helft van 2021 het herstel kan intreden als gevolg van het vaccin lijkt behoorlijk te kloppen. De financiële effecten beschouwen we ook in 2021 nog als incidenteel

De structurele effecten zullen zich afhankelijk van het herstel van de werkgelegenheid het meest in het programma 'Inkomen en armoede' gaan voordoen. Voor de begrotingen 2022 en verder zullen we deze effecten structureel moeten opnemen. De omvang daarvan kan vooralsnog niet bepaald worden.

Wat het extra lastig maakt is dat er nog geen kabinet is en de formatie nog in volle gang is. Grote dossiers zoals de ambities op het gebied van jeugdzorg en duurzaamheid zijn onderdeel van de formatie-onderhandelingen. Dat maakt het onmogelijk in te schatten welke structurele middelen het Rijk gaat toekennen.

Tenslotte

Deze rapportage is tot stand gekomen met inzet van de gehele organisatie. De uitvraag van effecten heeft geleid tot allerlei maatregelen die genomen zijn, rijp en groen door elkaar. Wij hopen dat deze rapportage u voldoende inzicht verschaft.

Blijf gezond!

Het college van burgemeester en wethouders

Sociaal

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

Perspectieven en activiteiten voor jeugdigen

Vanuit het Rijk is € 58,5 miljoen beschikbaar gesteld voor jeugdigen: € 40 miljoen via het gemeentefonds, € 15 miljoen via de subsidieronde Perspectief voor de Jeugd met MDT en € 3,5 miljoen via landelijke subsidiering door VWS van specifieke initiatieven gericht op laagdrempelige (digitale) ondersteuning van jongeren die mentale klachten ervaren door corona.

Jeugdpakket gemeentefonds

Voor Diemen ging het aanvankelijk om circa € 52.000. Via de maartcirculaire ontvangt de gemeente Diemen hiervoor nog aanvullende middelen. In de tweede kwartaalbrief wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan het budget. Dit budget wordt ingezet voor de groep jongeren waarbij de kwetsbaarheid momenteel het grootst is of kan worden en voor welk hulpaanbod daarbij het meest passend is. We zetten in op de partners die al bekend zijn in Diemen en waar tevredenheid over bestaat, om zodoende snel te kunnen acteren. Daarbij is aandacht voor:

1. de (digitale) toegankelijkheid van ondersteuning
2. een mix van lichte ondersteuning (mentorfunctie) en
3. meer specialistische begeleiding (coaching).

Perspectief voor de jeugd met MDT (maatschappelijke diensttijd)

Vanuit het Jeugdpakket wordt via de subsidieronde: 'Perspectief voor de Jeugd met MDT' € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor gemeenten om maatschappelijke activiteiten te organiseren voor jongeren in samenwerking met MDT-organisaties. In Diemen is in samenwerking met MDT-organisatie De Kandidatenmarkt een voorstel ingediend voor het project Urban Talentz 2.0.

Behoeftepeiling op scholen

In samenwerking met de scholen is een enquête onder ouders uitgezet. Doel van de enquête was het in kaart brengen van hoe het (preventief en ambulante) zorgaanbod nog beter kan inspelen op de behoeftes van ouders en kinderen. Het achterliggende beleidsdoel: zo vroeg mogelijk signaleren en preventief op te treden, ook in het licht van de gevolgen van corona.

Samen met scholen en partijen is en wordt ingespeeld op de uitkomsten van het behoefteonderzoek en/of het aanbod moet worden aangepast of verruimd. De middelen die vanuit het Rijk beschikbaar komen als steunpakket voor de jeugd wordt onder andere hiervoor ingezet.

Aangepaste dienstverlening

Dienstverlening externe partijen

Externe partijen hebben hun dienstverlening aangepast op de coronamaatregelen. Er is veel digitaal/op afstand gewerkt en bij uitzondering op afspraak. Dit geldt zowel voor zorgaanbieders in het preventieve jeugdbeleid als voor zorgaanbieders binnen de specialistische Jeugdhulp en Wmo. Er is in de afgelopen periode intensief contact onderhouden om inhoudelijke signalen en risico's in beeld te houden en te bespreken. De

aanpassingen van de werkwijzen van zorgaanbieders is zo intensief als mogelijk opgepakt met als doel dat de zorg en ondersteuning zo lang en zo veilig mogelijk geboden kan blijven worden.

Daarnaast is geprobeerd zoveel mogelijk rust en duidelijkheid te creëren over de continuïteit van het aanbod (zie ook doorbetaling aanbieders in het sociaal domein).

De Brede HOED

In het gebouw van de Brede HOED zijn aanpassingen gedaan om de dienstverlening te kunnen voortzetten. Er zijn praktische maatregelen getroffen en maatregelen om veiligheid van medewerkers en bezoekers te waarborgen (mondkapjes, hygiëne, plexiglas voor de balie enz).

Dienstverlening Sociaal Team Diemen

Het Sociaal Team Diemen heeft haar werkwijze aangepast door in eerste instantie snel contact op te nemen met de inwoners en zodoende een intensief contact te organiseren via beeldbellen. Op kantoor afspreken of een thuisbezoek vindt alleen plaats als de casusregisseur dit belangrijk vindt voor het traject, bijvoorbeeld wanneer de veiligheid van het kind in gedrang is. Tijdens de coronaperiode zijn de medewerkers van het Sociaal Team Diemen in dienst gekomen van de gemeente. Deze overgang is soepel verlopen.

Ook de ouder- en kindcoaches hebben zich extra ingespannen om ondersteuning te blijven bieden aan ouders en kinderen met vragen of zorgen. Scholen, leerplicht, OK coaches en het Sociaal Team Diemen hebben elkaar veelvuldig opgezocht.

De toename van het aantal meldingen voor het Sociaal Team Diemen valt nu nog mee, maar daarentegen is er wel een toename in complexiteit zichtbaar. De verwachting is dat na corona het aantal meldingen kan gaan toenemen. Enerzijds, omdat signalen mogelijk gemist zijn en anderzijds omdat een toename van de problematiek wordt verwacht als gevolg van financiële zorgen (toenemende werkloosheid, schuldenproblematiek, echtscheidingen) spanningen en stress in gezinnen.

Team Wmo

Team Wmo heeft vanaf half maart 2020 de dienstverlening aangepast. Er werden geen afspraken gemaakt voor een gesprek bij de cliënt thuis of in de Brede HOED. Gebleken is dat het merendeel van de onderzoeken telefonisch kan worden uitgevoerd. Indien nodig wordt met cliënten besproken hoe onderzoek op andere manieren kan worden uitgevoerd.

Cliëntondersteuning

MaDi en MEE hebben hun werkwijze aangepast en hebben de hulpverlening merendeels telefonisch uitgevoerd. Beide organisaties hebben actief de minder zelfredzame cliënten benaderd per telefoon om te vragen hoe het gaat en laagdrempeligheid bij vragen aangegeven. Het afspreken op kantoor en/of huisbezoeken vindt weer plaats. We zien een toename in hulpverlening als gevolg van financiële zorgen, rouwverwerking, eenzaamheid, spanningen en stress.

Mede daarom is met MaDi een Pilot "Voorportaal" gestart voor 2021-2022. Hierbij is er gezocht naar een pragmatische oplossing voor de druk die op de hulpverlening is ontstaan. Taken die nu nog worden gedaan door de professionele hulpverlener zijn administratieve taken en eenvoudige praktische hulpvragen die direct opgepakt kunnen worden. Door aan de voorkant af te schalen wordt de hulpverlening ontlast en kan een efficiëntieslag worden geslagen omdat Diemenaren met eenvoudige hulp- en adviesvragen sneller kunnen worden geholpen hetgeen tevens kosten voor duurdere hulpverlening bespaart. Momenteel wordt de Pilot bekostigd vanuit het beschikbare budget in de begroting.

Mantelzorgondersteuning

Vanwege de coronamaatregelen zijn de mantelzorgers meer onder druk komen te staan. Markant heeft de hulpverlening voornamelijk telefonisch uitgevoerd. Ook hebben ze de cursus 'Zorg de Baas' digitaal aangeboden. Markant heeft informatiefolders over de dienstverlening van Markant in coronatijd verspreid. Daarnaast hebben zij ook actief mensen benaderd om te vragen hoe het met ze gaat. Ook hierbij wordt aangegeven dat er een toename in complexiteit zichtbaar is.

Veilig Thuis

Veilig Thuis heeft alle vitale processen voort kunnen zetten en zo continuïteit kunnen behouden in hun dienstverlening. Er is direct gehandeld bij acute onveiligheid en situaties waarin structurele onveiligheid aanwezig was, deze zijn constant gemonitord. Daarnaast is goed gekeken naar en ervaring opgedaan met alternatieve mogelijkheden om op afstand zicht op veiligheid te krijgen. Om zo alert mogelijk te kunnen handelen ingeval van toenemende onveiligheid in gezinnen en huishoudens als gevolg van de coronamaatregelen, is goed gekeken naar extra mogelijkheden om gezinnen en huishoudens te bereiken. Dit heeft geleid tot een extra chatfunctie Veilig Thuis en de Apothekersroute waarbij slachtoffers van huiselijk geweld met het codewoord 'masker 19' bij de apotheek een melding konden doen van huiselijk geweld. De chatfunctie is van dusdanige waarde gebleken waarbij ook andere groepen (laagdrempeliger) zijn bereikt waardoor is gekozen deze chatfunctie te behouden. Tijdens de lockdown en avondklok was het ook mogelijk om hier in de avonden gebruik van te maken.

Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein

Omzetgarantie

Op 5 januari 2021 heeft het college van Diemen richtlijnen vastgesteld voor inkoop en subsidie als gevolg van corona. Sinds maart 2020 hebben de afgekondigde maatregelen naar aanleiding van de Corona-uitbraak veel impact op zowel het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan als onze partners binnen het sociaal domein. Het Rijk en de VNG hebben opgeroepen om de partners te blijven betalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Gelet op het belang van zorgcontinuïteit onderschrijft het college de beleidslijn van de VNG. De gemeente Diemen heeft om te komen tot redelijke en eerlijke toepassing van compensatie en/of wijziging van afspraken richtlijnen opgesteld met betrekking tot de financiering van contract- en subsidiepartners op het gebied van het sociaal domein, welzijn, zorg en cultuur ten tijde van de coronacrisis. Bij de richtlijnen gaan we onder andere uit van:

- coulance omtrent subsidie- en contractafspraken die gemaakt zijn voor 16 maart 2020;
- inspanningsverplichting van de gecontracteerde partij of subsidiepartner om te zoeken naar alternatieven;
- doorbetaling van niet-geleverde zorg (vanaf 1 juli) alleen bij noodgedwongen sluiting als gevolg van maatregelen, niet op basis van het beleid van instellingen;
- maatwerk: iedere situatie is uniek.

In het kader van deze richtlijnen zijn er voor het doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer) afspraken gemaakt over compensatie van niet verreden ritten als gevolg van corona in 2021. Vooralsnog heeft de gemeente twee verzoeken van zorgaanbieders ontvangen in het kader van omzetgarantie. De mogelijkheid bestaat dat zorgaanbieders later in het jaar of in het nieuwe jaar (2022) alsnog een beroep willen doen op steunmaatregelen.

Meerkosten

Als contractpartners binnen Jeugd en Wmo als gevolg van de maatregelen extra kosten moeten maken gedurende de periode dat de maatregelen van kracht zijn worden deze zogenaamde meerkosten vergoed. Dit gold in eerste instantie voor de periode 16 maart tot en met 31 december 2020 maar deze regeling is landelijk verlengd voor geheel 2021. Inmiddels hebben enkele aanbieders aangegeven hier gebruik van te maken. De mogelijkheid bestaat dat zorgaanbieders later in het jaar of in het nieuwe jaar (2022) alsnog een beroep willen doen op steunmaatregelen.

In de voorjaarsnota 2021 heeft het kabinet een eerste raming van de omvang van de meerkosten in het sociaal domein opgenomen (€ 141 miljoen). Hiermee onderschrijft het Rijk de afspraak over de meerkosten nogmaals. Deze raming is gebaseerd op de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. In de raming is rekening gehouden met het effect van vaccinaties en het afschalen van een deel van de maatregelen vanaf de zomer. Dit budget is indicatief en wordt nog niet als voorschot aan gemeenten uitgekeerd. Dit ter voorkoming van verdeelproblemen bij het definitief vaststellen van de compensatie.

Noodopvang en maatschappelijke opvang

In de coronaperiode was er een tijdvak dat er helemaal geen huisuitzettingen als gevolg van betalingsachterstanden plaats vonden. Die periode is sinds maart voorbij. Tot nog toe zien we geen grote piek in het aantal huisuitzettingen. Door middel van het project Vroeg Eropaf, waarbij we al bij een beginnende huurachterstand contact opnemen met de huurder, hopen we in staat te zijn huisuitzettingen door huurschulden zoveel mogelijk te voorkomen.

Sinds het begin van dit jaar realiseren we in nauwe samenwerking met de regiogemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn noodopvang voor economisch daklozen. Deze opvang wordt voor 2021 en 2022 betaald uit de Blokhuismiddelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. De meeste locaties bevinden zich tot nog toe in Amstelveen.

We zullen ook in Diemen op zoek blijven naar locaties voor tijdelijke opvang. Voor 2020 en 2021 worden er geen extra financiële gevolgen van dakloosheid verwacht omdat de Blokhuismiddelen voorlopig voldoende buffer vormen.

Huisvesting statushouders

De huisvesting van statushouders lag in het voorjaar van 2020 stil. Vanaf juni '20 is de huisvesting van statushouders hervat. De huisvesting heeft sindsdien de gebruikelijke doorloop. Er worden geen financiële gevolgen verwacht voor de opvang statushouders.

Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg

De jeugdbudgetten en de marktomstandigheden binnen de jeugdhulp staan al enige tijd onder druk. De coronacrisis legt nog meer druk op het stelsel en de verantwoordelijkheid om als gemeenten jeugdhulp te kunnen bieden, aangezien er een toename in zorg verwacht wordt. Dat kan in aantallen zijn, maar ook in de zwaarte van de zorg.

De beheersing van de kosten van de jeugdzorg staat hoog op de agenda. Zo wordt er ingezet op het benoemen van indicatoren waardoor betere monitoring kan plaatsvinden. Daarnaast zetten we in op professioneel contractmanagement en willen we de wijze van financieren wijzigen (lumpsum). Voor deze vorm van financiering van (hoog)specialistische jeugdhulp sluiten we aan bij de aanbesteding van Amsterdam.

Extra begeleiding kwetsbare groepen

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld:

- Extra in te zetten op het organiseren van alternatieve dagbesteding om structuur te creëren in de dag.
- Het bieden van passend vervoer en extra locaties voor alternatieve en verspreide vormen van dagbesteding die voldoen aan de RIVM-richtlijnen, die nog niet zijn gefinancierd via de meerkosten regeling voor Wmo en Jeugd.

Via de maartcirculaire ontvangt de gemeente Diemen hiervoor € 44.000. In de tweede kwartaalbrief wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan het budget voor Wmo-begeleiding. Dit geld zal worden ingezet om voorstellen van gecontracteerde zorgaanbieders te financieren om de begeleiding en dagbesteding te kunnen continueren en indien nodig extra begeleiding te kunnen bieden aan kwetsbare groepen.

Eenzaamheid

Vanuit de Rijksoverheid is er € 49.000 vrijgemaakt voor de aanpak van eenzaamheid in Diemen. Deze middelen zijn geclaimd in de tweede kwartaalbrief. Deze middelen komen ten goede van het Actieplan Eenzaamheid. Het actieplan speelt in op corona, maar is vooral bedoeld om structureel eenzaamheid zoveel mogelijk te voorkomen, of beperken.

Preventie GGZ

Vanaf 2021 zal de GGD extra inzetten op preventieve GGZ activiteiten. Voor dit jaar is dit suïcidepreventie (gatekeepers trainingen). Deze trainingen worden in Amsterdam al gegeven maar nog niet in Amstelland. De trainingen zijn opgezet voor sleutelfiguren (gatekeepers): beroepskrachten of vrijwilligers, die via hun werk in contact kunnen komen met suïcidale mensen. Zoals huisartsen, maatschappelijk werkers, schoolverpleegkundigen en schooldecanen. Maar ook politie, schuldhulpverleners, bewonersadviseurs en andere partijen in de periferie van de hulpverlening. De trainingen worden zoveel mogelijk regionaal aangeboden. Deze extra middelen vallen binnen de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ Amstelland).

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Perspectieven en activiteiten voor jeugdigen	-52.000
- vergoeding via Gemeentefonds en subsidiëring	52.000
Aangepaste dienstverlening	-
Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein	-/- pm
- vergoeding via Rijk	+/+ pm
Noodopvang en maatschappelijke opvang	-
Huisvesting statushouders	-
Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg	-/- pm
- vergoeding via Rijk	+/+ pm
Extra begeleiding kwetsbare groepen	-44.000
- vergoeding via Gemeentefonds	44.000
Eenzaamheid	-49.000
- vergoeding via Gemeentefonds	49.000
Totaal	-

Portefeuillehouder: E. Boog
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Extra handhaven coronamaatregelen

De Boa's hebben in het begin van dit jaar nog deels in combinatie met de toezichthouders brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht en milieu speciale coronadiensten gedraaid. Dit om goed toezicht te kunnen houden op de coronamaatregelen. Vanaf medio januari is de inzet voor het houden van de coronamaatregelen in die zin verlaagd, dat alleen de Boa's en toezichthouders Openbare Ruimte zich hiermee bezig hebben gehouden.

In aanvulling hierop zijn extra uren gemaakt en is extra inzet gedaan door Samen Veilig en zijn er ook nog Coronahosts ingezet. Deze personen zijn hiervoor tijdelijk aangesteld vanuit de werkzoekenden in de bestanden van het team Sociale Zaken.

De verwachting is dat deze inzet van Samen Veilig nog wel voortduurt tot aan de zomervakantie. Dit ten gevolge van de huidige daling van het besmettingsniveau. Ook het vaccinatieprogramma is inmiddels volop gaande.

Op 31 mei 2021 is een subsidieaanvraag gedaan op grond van de Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving. De gemeente heeft een beschikking ontvangen waarin de subsidie voorlopig is toegekend. Het gaat om dus een bedrag van € 116.000. Pas na de definitieve verantwoording kan bezien worden of de gemaakte kosten (inhuur coronahosts en extra inzet Samen Veilig) hieruit gedekt kan worden.

Voorts hebben we ook in 2021 bepaalde materialen aangeschaft om het toezicht op een juiste manier te kunnen uitvoeren. Voorbeelden hiervan zijn onder andere het huren van een tweede toezichtsbus en de aanschaf van mondkapjes, het aanschaffen van kleding voor de coronahosts etc. In totaal gaat het om een bedrag van € 15.000.

Voortgang Scheerlicht

Doordat we minder huisbezoeken hebben kunnen uitvoeren, is zowel de uitvoering van de landelijke aanpak adrescontroles (LAA-controles) als uitvoering van het project Scheerlicht vertraagd. Daardoor zijn er minder LAA-controles en onderzoeken vanuit de aanpak Scheerlicht geweest. Met de huidige versoepelingen verwachten we de huisbezoeken weer volledig uit te kunnen voeren.

Openbare Orde en Veiligheid

Inhalen achterstanden reguliere werkzaamheden

De ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid heeft steeds deelgenomen aan regionale coronabijeenkomsten. Aangezien deze in 2021 in tegenstelling tot 2020 voornamelijk digitaal werden georganiseerd, zijn geen parkeerkosten gemaakt. Wel heeft dit geleid tot extra inzet van de ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid. Door de hoge vergaderfrequentie is een aantal taken op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid blijven liggen. Het betreft o.a. de volgende taken uit het jaarplan:

- Voorlichtingsactiviteiten (veiligheidsdag, wijkvoorlichtingsbijeenkomsten)
- Handhavingsacties
- Oefening LCP's voorbereiden
- Controle brandkranen (droog)

Voor wat betreft de handhavingsacties en de controle op brandkranen kan gemeld worden dat ook deze weer geleidelijk zijn opgepakt vanaf 5 juni 2021.

Bezien wordt of het noodzakelijk is deze achterstanden (deels) versneld in te lopen, dan gaat het vooralsnog om een bedrag van € 75.000 (6 maanden 1,0 fte).

Ondersteuning scholen bij opstart vanaf 11 mei

De gemeente heeft scholen ondersteund bij het weer opstarten van het onderwijs vanaf 8 februari 2021. Er zijn materialen aangeschaft (waaronder sjablonen voor het aanbrengen van wegverf, maar ook afzetlint) en beschikbaar gesteld en aanpassingen in de openbare ruimte gedaan (onder andere het aanleggen van extra looppaden, plaatsen van verkeersborden) om ouders en leerlingen weer veilig naar school te laten gaan. Geschat wordt dat de aanpassingen rond de scholen en de aanschaf van materialen € 8.000 hebben gekost.

Ondersteuning door Team Handhaving / Team Openbare Orde en Veiligheid en Vergunningen

In de eerste helft van 2021 is tot twee keer toe door de ambtenaar Openbare Orde & Veiligheid ondersteuning geboden bij het vaccinatieprogramma COVID 19 door de huisartsen in Diemen. Voorts is er veel gecommuniceerd richting de specifieke doelgroepen ten tijde van iedere stap van het openingsplan. Ook hierin is tijd gaan zitten, die ten koste is gegaan van de reguliere taken.

Voorts kan gemeld worden dat met ingang van 5 juni jl. de reguliere taken, bedrijfsbezoeken en huisbezoeken weer geleidelijk worden opgepakt.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Extra handhaven coronamaatregelen	-116.000
- subsidie Rijk	116.000
- aanschaf materialen en inhuur toezichtsbus	-15.000
Voortgang Scheerlicht	-
Openbare Orde en Veiligheid	
- inhalen achterstanden reguliere werkzaamheden	-75.000
- ondersteuning scholen bij opstart vanaf 11 mei	-8.000
- ondersteuning door Team Handhaving / Team Openbare Orde en Veiligheid en Vergunningen	-
Totaal	-98.000

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

Re-integratie

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar. De extra middelen worden beschikbaar gesteld om de reguliere dienstverlening op peil te kunnen houden. Voor Diemen is dat € 44.000 in 2021.

Daarnaast ontvangen gemeenten in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Persoonlijk contact is belangrijk om hen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te begeleiden. Voor Diemen komt dat neer op € 21.000. Vooralsnog is er qua instroom in de bijstand in Diemen nog geen sprake van een substantiële toename, maar deze wordt wel verwacht, zeker wanneer bepaalde steunmaatregelen vanuit het rijk weg zullen vallen.

In totaal gaat het voor Diemen om een extra financiële bijdrage van € 63.000 voor 2021. Voorgesteld wordt deze in de derde kwartaalbrief hiervoor beschikbaar te stellen.

Toename bijstand / gevolgen BUIG

De ontwikkeling van de bijstand volgt de ontwikkeling van de economie. Blijft het aantal banen en vacatures achter, dan zal de bijstand blijven groeien. Zeker als WW-uitkeringen aflopen of zzp'ers hun bedrijf niet kunnen voortzetten. Mensen die geen andere middelen van bestaan hebben, zullen dan een bijstandsuitkering aanvragen. Als de economie aantrekt, zal de instroom in de bijstand juist weer dalen en de uitstroom weer toenemen.

De verwachting is dat het uitkeringsbestand gaat stijgen gezien de landelijke trend en door de nasleep van de Coronacrisis. Zodra alle herstelmaatregelen eindigen zal de instroom van bijstandsgerechtigden naar verwachting toenemen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

De regeling heeft tot doel zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, tijdelijk te ondersteunen teneinde daarmee de ergste noden van zelfstandigen te ledigen en hen in staat te stellen na de coronacrisis het bedrijf weer voort te zetten.

Financieel effect

Eind september 2020 heeft het kabinet vanwege de invoering van de landelijke coronamaatregelen besloten de invoering van de beperkte vermogenstoets in de Tozo uit te stellen tot 1 april 2021. Tozo 3 liep daarmee van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021 en bevatte geen wijzigingen ten opzichte van Tozo 2. Per 1 januari 2021 ondersteunt de gemeente daarnaast waar nodig zelfstandig ondernemers om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst.

Daarnaast heeft het Rijk Tozo 4 en 5 ingesteld. Tozo 4 loopt van 1 april tot en met 30 juni 2021 en Tozo 5 van 1 juli tot 1 oktober 2021. Vanuit het Rijk hebben wij voorlopig € 1.192.000 aan voorschotten ontvangen over de periode 2021. Gezien de uitgaven tot en met heden ad € 2.300.000 verwachten wij nog een extra voorschot over 2021.

Op basis van de gemeentelijke verantwoording wordt de hoogte van de vergoeding vastgesteld ter hoogte van 100% van de gemaakte kosten. Voor de vergoeding van de uitvoeringskosten wordt een vast bedrag per besluit op een aanvraag vergoed. De vergoeding wordt verrekend met de aan de gemeente verstrekte voorschotten.

Heroriëntatie zelfstandigen

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstelpakket is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

Wij hebben voor de volgende werkwijze gekozen: Op het aanvraagformulier Tozo 4 en 5 wordt gevraagd of ondernemers interesse hebben in een gesprek over de toekomst, als ondernemer of misschien als werknemer in loondienst. Deze ondernemers worden uitgenodigd voor een (video)gesprek met een re-integratieconsulent. Aan hen kan omscholing of een ander traject worden aangeboden. Bij de derde kwartaalbrief zullen wij deze extra middelen ad € 11.000 claimen.

Meer beroep op bijzondere bijstand en minimaregelingen

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2021 extra middelen voor de bijzondere bijstand (€ 10 miljoen) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeenten in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.

Een toename van het aantal bijstandsuitkeringen in 2021 veroorzaakt tevens een toename van aanvragen voor bijzondere bijstand. Vooral zzp'ers, alleenstaanden met kinderen en ondernemers die failliet zijn geraakt zullen zich waarschijnlijk gaan melden. Daar staat tegenover dat de groep die nu tijdelijk instroomt naar verwachting snel weer uitstroomt als de economie weer aantrekt. Bij de derde kwartaalbrief zullen wij naar alle waarschijnlijkheid deze extra middelen ad € 12.000 claimen indien nodig.

Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken.

In de Maartcirculaire is voor het eerste kwartaal van 2021 € 65 miljoen beschikbaar gekomen via de Algemene uitkering van het gemeentefonds volgens de eerder afgesproken verdeelsleutel. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld (septembercirculaire). Voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche wordt gekeken of de verdeelsleutel aanpassing behoeft op basis van wat in de praktijk zichtbaar is over het gebruik van de regeling.

Het kabinet heeft besloten om de TONK te verlengen tot en met het derde kwartaal van 2021, waardoor het aanvragen van de TONK ook nog over de periode juli tot en met september 2021 mogelijk is. Inmiddels hebben wij de eerste tranche ad € 89.000 ontvangen. De totale uitgaven tot en met heden zijn € 179.000. Naar verwachting zal de tweede tranche van het Rijk ter dekking van de totale uitgaven voldoende zijn.

Corona en de gevolgen voor de formatie

Uitvoeringskosten Tozo

Gemeenten krijgen per besluit op een aanvraag levensonderhoud vanuit de Tozo regeling van het Rijk een vergoeding van € 450 voor de uitvoeringskosten. Voor een besluit op een aanvraag lening bedrijfskapitaal vanuit deze regeling is dat bedrag € 800. Daarover hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en staatssecretaris van 't Wout van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) overeenstemming bereikt. De uitvoeringskosten zijn onderdeel van de specifieke uitkering. Het aantal besluiten op aanvragen wordt via de SiSa verantwoord.

Met de aangekondigde verlenging van de Tozo blijft de extra druk op de formatie gehandhaafd. Tevens vergt de controle en daaruit voortvloeiende werkzaamheden op de regeling veel van de bestaande formatie. We stellen voor om voor beide teams twee fte per team in te huren om de Tozo regelingen goed te kunnen afhandelen, tot einde 2021, met mogelijke afbouw in het 2e halfjaar. De kosten worden geraamd op € 150.000.

Schuldhelpverlening (SHV)

Als gevolg van de COVID 19 pandemie en de daarbij geldende maatregelen hebben de afgelopen periode steeds meer ondernemers zich aangemeld bij de SHV, onder wie ZZP'ers. De verwachting is dat de vraag naar schuldhelpverlening onder deze groep nog verder zal toenemen. Daarbij komt ook kijken dat particulieren steeds meer in de schulden zijn geraakt, omdat hun inkomsten gedaald dan wel gewijzigd zijn. Er zal extra inspanning van de SHV nodig zijn in 2021 om weer in controle te zijn. De functie SHV is tijdelijk uitbereid met 0.22 fte voor een periode van één jaar, om in 2021 in controle te blijven. Uitbreiding van 0,22 fte voor SHV kost € 23.000. In de begroting is reeds dekking geregeld.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Re-integratie	-63.000
- vergoeding via Gemeentefonds	63.000
Toename bijstand / gevolgen BUIG	-
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	-2.300.000
- vergoeding via Rijk	2.300.000
Heroriëntatie zelfstandigen	-11.000
Meer beroep op bijzondere bijstand en minimaregelingen	-12.000
Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)	-179.000
- vergoeding via Rijk	179.000
Corona en de gevolgen voor de formatie	-150.000
Schuldhelpverlening (SHV)	-23.000
- dekking binnen huidige budgetten	23.000
Totaal	-173.000

Vrije tijd

Portefeuillehouder: J. Klaasse
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

Sportaccommodaties

De gevolgen voor de sport van de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus waren in de eerste helft 2021 ingrijpend. De buitensport,- en binnensportaccommodaties, waaronder het zwembad, waren geheel of gedeeltelijk gesloten. Vanaf eind mei zijn alle accommodaties weer beschikbaar, uiteraard met een aantal beperkende maatregelen. Ondanks dat voor een aantal sporten het einde van het seizoen was genaderd zijn alle Diemense sportverenigingen weer opgestart met haar activiteiten. Ter compensatie kunnen de sportverenigingen dit jaar ook in de zomervakantie gebruik maken van de accommodaties, na overleg met de gemeente. Als gevolg van de sluiting van het zwembad zijn de wachtlijsten voor het leszwemmen fors opgelopen. Hierop is besloten extra zwemlessen in de programmering van het zwembad op te nemen en het zwembad tijdens een periode van de zomervakantie niet te sluiten, maar extra zwemlessen aan te bieden. Voor dit extra aanbod van zwemlessen is veel belangstelling.

Financiële gevolgen

Het kabinet heeft bekend gemaakt dat de TVS (Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties) regeling ook voor 2021 van toepassing wordt. Deze regeling betreft een compensatiebijdrage voor de gemeenten zodat de huur voor de sportverenigingen kan worden kwijtgescholden. De gemeente Diemen gaat gebruik maken van deze regeling. Ook de compensatieregeling voor zwembaden blijft voor 2021 van toepassing.

De financiële gevolgen van het sluiten van de sportaccommodaties voor de gemeente zijn de volgende:

- De buitensportverenigingen ontvangen een credit nota voor de gedwongen gesloten periode. Voor het kwijtgescholden bedrag zal de gemeente een beroep doen op de compensatieregeling van het Rijk. Er zijn geen financiële gevolgen voor de gemeente.
- De binnensportverenigingen, waaronder de schiet- en zwemvereniging, ontvangen geen nota over de huur over de periode van gedwongen sluiting. De huur wordt kwijtgescholden en de gemeente zal voor dit bedrag een beroep doen op de compensatieregeling van het Rijk. Er zijn geen financiële gevolgen voor de gemeente.
- De inhoud van de compensatieregeling 2021 voor zwembaden is nog niet bekend, het wordt dus moeilijk in te schatten welke financiële gevolgen de coronamaatregelen hebben voor de exploitatie van het Sportcentrum. De regeling van 2020 gaf een volledige compensatie van het negatieve exploitatietekort als gevolg van coronamaatregelen. Indien deze regeling van toepassing blijft over 2021 zijn er geen financiële gevolgen .
- In ieder geval zijn er geen structurele negatieve gevolgen als gevolg van coronamaatregelen.

Cultuur

De Omval

De Omval maakt aanspraak op het provinciaal noodfonds sociale infrastructuur. Dit noodfonds is aanvullend op maatregelen van rijk en gemeenten. De gemeente dient 35% van het netto-schadebedrag van de instelling aan cofinanciering bij te dragen. Dit kan door bijvoorbeeld gehele of gedeeltelijke huurkijtschelding of andere coulantemaatregelen. Het

gaat per definitie om culturele instellingen met een bovenlokale betekenis. Het restbedrag wordt bij voorrang ingezet voor categorie "1.instellingen" (= middelgrote musea met minimaal 10.000 drempeloverschrijdingen en middelgrote podia met minimaal 40.000 drempeloverschrijdingen in peiljaar 2019).

De bij honorering van dit verzoek noodzakelijke matchingsbijdrage van de gemeente kan worden bekostigd uit de voor Diemen voor 2021 beschikbare extra rijksmiddelen voor de lokale cultuur ad € 50.000.

Culturele instellingen

Bij de andere culturele instellingen zijn geen aanvullende middelen nodig en volstaat de subsidie. Ook hier geldt dat in het licht van de coronamaatregelen met redelijkheid gekeken wordt naar de prestaties die zijn gerealiseerd.

Daarom Diemen

Daarom Diemen heeft als doel succesvol invulling te geven aan de citymarketing van Diemen. Dat gebeurt onder andere door te investeren in een goed netwerk in Diemen en door evenementen te organiseren die Diemen meer en beter zichtbaar maken. Door de coronamaatregelen zijn diverse evenementen afgelast. Wat ging niet door:

- Daarom Diemen Netwerkbijeenkomst
- Evenementen met financiële bijdrage uit Daarom Diemen zoals:
 - Diemo's verjaardags feestje
 - Oranjefeest
 - Vrijheidsmaaltijd
 - Smakelijk Diemen
 - Diemer December Dagen met activiteiten zoals: Ontsteken lichtjes in de boom, Winterspelen, Winter Wonderland
 - Voorrondes NK Knikkeren
 - Sinterklaasintocht

Alternatieve invulling:

- Technisch onderhoud aan website
- Doorontwikkeling Instagram
- DD kaart/kwartetspel
- Diemo knuffel
- Diemo knikkers
- Bird route Diemberbos
- Uitzetten Geo caching route
- Onderwijs canon

Omdat dit alles binnen het programmabudget heeft plaatsgevonden, is geen extra budget nodig.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Sportaccommodaties	-
Cultuur	-51.000
- vergoeding via Rijk	51.000
Daarom Diemen	-
Totaal	-

Onderwijs

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

Sluiting onderwijs en kinderopvang, start noodopvang

Half december 2020 zijn onderwijs en kinderopvang voor de tweede keer gesloten als gevolg van de coronacrisis. Met de sluiting van onderwijs en kinderopvang werd de noodopvang opnieuw opgestart. Anders dan bij de eerste sluiting van onderwijs en kinderopvang heeft de Rijksoverheid besloten geen nacht- en weekendopvang te laten aanbieden. Daarbij konden alleen ouders met lopende overeenkomsten met de kinderopvang gebruik maken van de noodopvang. Een maatwerkoplossing was mogelijk voor kwetsbare gezinnen zonder overeenkomst.

Met ingang van 8 februari mochten de basisscholen, dagopvang en gastouderopvang weer opstarten. De buitenschoolse opvang bleef tot 19 april gesloten voor reguliere opvang. Voor zowel dagopvang, buitenschoolse opvang als het basisonderwijs zijn aanvullende maatregelen van kracht om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk te beperken. Hierbij valt te denken aan voorrang bij het testbeleid voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten, het opvangen van kinderen in dezelfde groepen en het zogenaamde 'snotneuzenbeleid' waarbij kinderen van 4 tot 12 jaar met klachten passend bij COVID-19 thuisblijven en getest worden.

Compensatie ouderbijdragen peuteropvang

Bij aanvang van de tweede sluiting van de kinderopvang zijn ouders door het Rijk opnieuw opgeroepen de facturen van de kinderopvang te blijven voldoen om de continuïteit van de kinderopvang na de sluiting te kunnen garanderen. Ouders met recht op kinderopvangtoeslag worden door het Rijk via de Sociale Verzekeringsbank gecompenseerd voor de betaalde ouderbijdrage. Het Rijk stelt middelen beschikbaar aan gemeenten om ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag in het door de gemeente gesubsidieerde aanbod ook te compenseren voor de ouderbijdragen. De peuteropvangaanbieders hebben de compensatie reeds ontvangen, de totale kosten voor de compensatie van de ouderbijdragen over de periode van 15 december tot en met 7 februari bedragen € 2.000.

Leerplicht

De werkwijze van leerplicht is erop gericht geweest om samen met ouders te zoeken naar de best mogelijke manier om onderwijs te volgen voor hun kind.

Werkwijze en ervaringen in de voorbije periode van de leerplichtambtenaren:

- Gesprekken zijn voornamelijk gevoerd via Teams en telefonisch.
- Voor de jeugdigen tot 18 jaar verliepen deze gesprekken soms moeizamer dan voor de 18 plussers vanwege het ontbreken van direct en non verbaal contact. De bereikbaarheid van jongeren via whatsapp en telefonisch heeft een positief effect.
- Sinds eind mei jongstleden vinden er vaker fysiek gesprekken plaats, vooral met jeugdigen onder de 18.

- De problematiek is ingewikkelder. Er zijn spanningen en stressfactoren vanuit ouders en / of jeugdigen (onzekerheid, effecten onderwijs op afstand, kwetsbare thuissituatie voor sommige leerlingen). Dat vraagt om veel uitvoeringsoverleggen die door het digitale wel gemakkelijker te organiseren zijn.
- Op het voortgezet onderwijs is sprake van meer meldingen en op het mbo zien we relatief meer uitstroom. Opvallend daarbij zijn de meldingen van leerlingen in de eerste en tweede klas van het voortgezet onderwijs. Er zijn, mede daarom, zorgen over de aankomende overgangssituaties van leerlingen.
- Op het primair onderwijs gaat het relatief goed en zijn niet direct zorgelijke signalen als het gaat om verzuim.
- In het jaarverslag leerplicht zullen cijfers en trends over het gehele schooljaar in beeld worden gebracht en zoveel mogelijk geduid.

Onderwijsachterstanden

Door de sluiting van scholen en kinderopvang neemt het risico op onderwijsachterstanden toe. Om voorschoolse organisaties, basisscholen en middelbare scholen te ondersteunen bij het voorkomen en verminderen van deze achterstanden heeft het Rijk een aantal maatregelen genomen en middelen beschikbaar gesteld.

Voor voorschoolse voorzieningen is een subsidieregeling opengesteld om bijvoorbeeld een zomeropenstelling te kunnen bekostigen. Voor het onderwijs is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gestart. Het NPO is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Het Rijk stelt in het kader van het NPO de komende jaren € 8.5 miljard beschikbaar. Het overgrote deel van deze middelen wordt in het onderwijs geïnvesteerd. Voor gemeenten is € 346 miljoen gereserveerd. Het is op dit moment nog niet bekend hoeveel middelen de gemeente Diemen zal ontvangen, naar verwachting wordt dit half juli bekend. Wel is gestart met een verkenning van de mogelijkheden voor de inzet van de NPO-middelen. De schoolbesturen ontvangen de middelen vanuit het NPO bij aanvang van het nieuwe schooljaar.

Bereik peuteropvang

Sinds de eerste sluiting van de peuteropvang is zichtbaar dat het bereik van doelgroepkinderen wat is teruggelopen. Er wordt vanuit de gemeente gestreefd naar een zo hoog mogelijk bereik van doelgroepkinderen. Om vinger aan de pols te houden op het bereik is er regelmatig overleg met de GGD (indicatiesteller voor VVE), de oudercontactfunctionaris en de peuteropvanaanbieders om een verdere terugloop in het bereik zoveel mogelijk te voorkomen. Er wordt extra aandacht aan de toeleiding naar de peutergroepen besteed om de ouders van kinderen met (een risico op) een taalachterstand te stimuleren en motiveren hun kind naar de peuteropvang te brengen.

Toezicht kinderopvang

Als gevolg van de coronacrisis heeft de GGD Amsterdam in 2020 aangepast toezicht op onze kinderopvanglocaties uitgevoerd. Door onder andere de sluitingen van de kinderopvang, de gedeeltelijke openstellingen en de geldende coronamaatregelen zijn niet alle kinderopvanglocaties onderzocht en heeft het toezicht voor een aantal locaties op afstand plaatsgevonden. Omdat vooralsnog verschillende coronamaatregelen van toepassing zijn, past de GGD Amsterdam (in lijn met de landelijke richtlijnen vanuit GGD GHOR) ook voor 2021 aangepast toezicht toe.

Het voorstel van de GGD Amsterdam zet in op het zo volledig mogelijk toezien op de kwaliteit van de kinderopvang met inachtneming van de geldende coronamaatregelen en rekening houdend met de beperkingen van de coronacrisis. Door de sluiting van de dagopvang (tot 8 februari jl.) en buitenschoolse opvang (tot 19 april jl.) is het niet mogelijk alle kinderopvanglocaties te inspecteren. Wel wordt ingezet op inspectie van locaties die in 2020 niet door de toezichthouder zijn onderzocht. In de basis wordt uitgegaan van risico- en signaalgestuurd toezicht, waarbij locaties met een hoger risicoprofiel (op basis van eerdere inspecties en handhaving) en locaties waar signalen over binnenkomen prioriteit krijgen boven locaties met een lager risicoprofiel.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Sluiting onderwijs en kinderopvang, start noodopvang	-
Compensatie ouderbijdragen peuteropvang	-2.000
- vergoeding via Rijk	2.000
Leerplicht	-
Onderwijsachterstanden	-/- pm
- vergoeding via Rijk	+/+ pm
Bereik peuteropvang	-
Toezicht kinderopvang	-
Totaal	-

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Ondersteuning ondernemers

Vanuit het beleidsveld Economische Zaken zijn diverse acties opgezet om Diemense ondernemers te ondersteunen. Te noemen zijn:

1. In de tweede helft van 2020 zijn een aantal publieksacties opgezet waarvan de uitvoering ook nog doorliep in 2021. De winterkleding-actie, waarbij inwoners die bij lokale kledingwinkels kleding aanschafte kans konden maken op een borrel-box, is in januari 2021 afgerond. Met deze actie is geprobeerd om de lokale kledingwinkels en de lokale cateraars (bij wie de borrelboxen werden aangeschaft) te ondersteunen.
2. Daarnaast is ook wensmaaltijden-actie, waarbij cadeaubonnen van lokale restaurants werden weggeven, in januari 2021 afgerond.
3. Eind 2020 zijn we van start gegaan met het traject omtrent de corona-adviesgesprekken. Deze adviesgesprekken zijn er gratis voor Diemense ondernemers die door de coronacrisis in een lastig parket terecht zijn gekomen. Hiermee werken we samen met het Diemense bedrijf GrowthFactory. In 2021 is besloten de eisen om in aanmerking te komen voor deze adviesgesprekken te versoepelen nadat bleek dat ook ondernemers die niet aan de eisen voldeden interesse hadden in de adviesgesprekken. In 2021 hebben de eerste adviestrajecten plaatsgevonden.
4. Door de coronacrisis en de nasleep daarvan hebben ondernemers veel baat bij een sterk lokaal netwerk. Om hierin te faciliteren is besloten om door middel van een magazine een bijdrage leveren in de versterking van het lokale netwerk. De planning is om in het najaar het magazine gereed en verspreid te hebben onder de Diemense ondernemers.
5. Het lidmaatschap van 155 Help een Bedrijf is voor 2021 verlengd.
6. Na de zomer verwachten we dat er weer fysieke bijeenkomsten mogelijk zijn. Bij de lokale ZZP'ers zien we een grote behoefte aan netwerk-events. Daarom zal er, zodra de corona-omstandigheden het toestaan, hierin gefaciliteerd worden. Ook het jaarlijkse Vaart in Diemen event zal naar verwachting in november in originele vorm doorgang kunnen vinden, de voorbereidingen hiervoor starten eind juni. Voor ZAAI Diemen zal ik binnen kort worden bekeken of er mogelijkheden zijn om in het vierde kwartaal van 2021 te starten en daarmee het traject te vervroegen (originele start datum van het volgende ZAAI traject is het tweede kwartaal van 2022).

Alle kosten zijn of worden betaald uit het reguliere budget van economische zaken. Enkel voor het magazine genoemd bij punt vier zal middels de derde kwartaalbrief extra budget worden aangevraagd.

Projecten / grondexploitaties

De Corona crisis kan vertraging in planvorming of uitvoering betekenen bij de gemeentelijke projecten met een grondexploitatie en bij de bouw van maatschappelijke voorzieningen (investeringsprojecten). De vertraging kan een financieel gevolg hebben als dit leidt tot latere grondoverdracht en of heronderhandeling. Op dit moment is bij de gemeentelijke grondexploitatieprojecten (Plantage de Sniep en Holland Park West) voorsnog geen vertraging in grondoverdracht of uitvoering te verwachten die een financieel effect heeft. Wel bemerken we in algemene zin dat aannemers steeds meer hinder ondervinden van vertraging in levertijden en toenemende kosten van bouw materiaal, door schaarste van

grondstoffen en afgenomen productie tijdens diverse lockdowns wereldwijd. Dit kan mogelijk op termijn wel tot latere opleveringen of meerkosten van bouwprojecten leiden. Ingeval dit tot concrete gevallen leidt waar noemenswaardige vertraging of meerkosten gaan optreden, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Vertraging evaluatieverslag 2020 en jaarplan 2021 vergunningen, toezicht en handhaving

Doordat de implementatie van de Tijdelijke wet COVID-19 en de aansturing van de coronahosts, Samen Veilig, toezichthouders en Boa's veel tijd heeft gekost is vertraging opgelopen in de planning van de reguliere werkzaamheden. Meest belangrijk daarbij zijn het opstellen van het evaluatieverslag 2020 en het jaarplan 2021 voor vergunningen, toezicht en handhaving.

Deze stukken moeten jaarlijks in het kader van het Interbestuurlijk toezicht voor 15 juli aan de Provincie worden geleverd. De Provincie beoordeelt of de gemeente de vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken adequaat uitvoert. Er wordt, net zoals vorig jaar, uitstel gevraagd bij de Provincie. De vraag is of de Provincie dit uitstel toekent. Het risico bestaat dat deze stukken niet tijdig worden aangeleverd, waardoor het predicaat "niet adequaat" toegekend kan worden. Dat zou uiteindelijk kunnen leiden tot het moeten indienen van een verbeterplan of in een uiterst geval ingrijpen vanuit de Provincie.

Vertraging in reguliere toezichtstaken

Door de geldende coronamaatregelen hebben de toezichthouders bouw- en woningtoezicht, brandveiligheid en milieu slechts de noodzakelijke bedrijfsbezoeken kunnen verrichten. Dit gelet op de veiligheid van de eigen medewerkers, maar ook de veiligheid van de medewerkers van de betreffende bedrijven. Daarnaast waren veel bedrijven dicht en/of slecht bemenst door het thuiswerken. Gelet hierop zijn relatief weinig periodieke controles uitgevoerd op het gebied van brandveiligheid, milieu, bouwen en drank- en horeca.

De inschatting is dat het om ongeveer 1.250 uur aan toezicht gaat voor:

- 75 controles bouwen,
- 30 controles brandveiligheid,
- 45 controles milieu en
- 38 controles Drank- en Horeca betreft.

Als wordt besloten om deze werkzaamheden alsnog uit te voeren dit jaar, moeten de kosten van inhuur aan dit overzicht worden toegevoegd. Dit zal leiden tot een bedrag van € 90.000 (4 maanden inhuur van 1,0 fte bouw, 1,0 fte brandveiligheid en 0,5 fte milieu).

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Ondersteuning ondernemers	-/- pm
Projecten / grondexploitaties	-
Vertraging evaluatieverslag 2020 en jaarplan 2021 vergunningen, toezicht en handhaving	-
Vertraging in reguliere toezichtstaken	-90.000
Totaal	-90.000

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Afvalinzameling

Het aanbod van huishoudelijk afval is vanaf maart 2020 als gevolg van de corona maatregelen flink toegenomen. Ook het eerste halfjaar van 2021 laat nog een groot aanbod van afval zien. Meerlanden heeft daarom een aantal maatregelen genomen zoals het opschalen van inzamelroutes en de inhuur van extra logistieke capaciteit (voertuigen).

Het nieuwe afvalinzamelsysteem is half april ingegaan. Het restafval wordt nu om de week opgehaald. Ook hebben bewoners van laagbouwwoningen een gft-container aan huis gekregen. Eind dit jaar hopen we de effecten van het nieuwe systeem te kunnen zien. Wanneer er minder restafval wordt aangeleverd, heeft dit een positief effect op de verwerkingskosten.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Afvalinzameling	pm
Totaal	-

Verkeer

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Voor dit programma zijn geen noemenswaardige gevolgen van de coronacrisis.

Samen besturen

Portefeuillehouder: E. Boog

Algemeen Directeur / Gemeentesecretaris: T. Kemper

Inzet communicatie

Belangrijk onderdeel van de crisisbeheersing was en is de ook in deze fase de communicatie. Dat heeft veel extra aandacht gevraagd. In de eerste periode van dit jaar lag de nadruk vooral op de maatregelen om het coronavirus onder controle te krijgen, daarna is met name het testen en vaccineren aandachtspunt geweest. Snelle en consistente informatievoorziening aan alle inwoners is belangrijk, maar ook campagnes om gedrag te beïnvloeden.

Voor de informatievoorziening is de focus meer op berichtgeving via de gemeentelijke (social) media komen te liggen. Daarbij is veelal aangesloten bij de communicatie die vanuit de rijksoverheid werd gedaan. Verder zijn er richting specifieke doelgroepen (winkeliers, ondernemers, horeca, sportverenigingen) of over specifieke activiteiten (testbus, adviesgesprekken ondernemers) gerichte communicatie-acties uitgevoerd. In het huis-aan-huis-magazine DiemenInfo is uitgebreid aandacht besteed aan corona-gerelateerde thema's als onderwijs, zorg voor elkaar, jongeren, digitale participatie, gezondheid en eenzaamheid.

Een aantal gedragscampagnes van de rijksoverheid of van de GGD zijn doorgezet in de eigen digitale kanalen en in mindere mate via de lokale media. Dat ging om de oproep om te testen en om het bevorderen van vaccinatie, maar ook om een campagne voor Veilig Thuis of tegen malafide financiers.

In regionaal verband is er een onderzoek onder inwoners gedaan naar de ervaringen van inwoners met coronacommunicatie. In het algemeen werd de communicatie van de regiogemeenten als gewenst en gewaardeerd beschouwd. De bereik- en waarderingscijfers voor Diemen zijn de hoogste van de regio. De Diemense communicatie wordt als belangrijk, informatief en geloofwaardig beschouwd. Respondenten herkennen de boodschap dat het belangrijk is om er voor familie, vrienden en burens te zijn en om lokale ondernemers te ondersteunen.

Digitale participatie

Net als in de voorgaande periode waren door de coronamaatregelen fysieke gelegenheden voor participatie, groepsbijeenkomsten e.d. niet mogelijk. Om te voorkomen dat cruciale projecten /processen stil komen te vallen, is er een handboek Digitale Participatie opgesteld om alternatieven op afstand, voor bijvoorbeeld een inloopavond of andere vorm van consultatie, in beeld te brengen. Van die alternatieven is door de gemeente de afgelopen periode op ruime schaal gebruik gemaakt.

De digitale tools zijn niet vanzelfsprekend een vervanger zijn voor fysieke bijeenkomsten, maar het inzetten van online communicatie- en participatiemiddelen bleek een goed alternatief te zijn. Met name de digitale bijeenkomsten voor projecten in de openbare ruimte en op het gebied van de regionale energiestrategie trokken ruime belangstelling. Behalve met digitale meetings werken we ook in toenemende mate met digitale enquêtes om de

opinies en denkbeelden van onze inwoners te achterhalen. De drempel voor deelname blijkt bij de digitale middelen in het algemeen iets lager, maar de interactie en reflectie is minder diepgaand.

Gebouwen en facilitaire zaken

Energiekosten

Door het ventileren en de daaraan gekoppelde verwarming of koeling van diverse gebouwen die functioneel zijn gebleven ten tijde van de Coronacrisis, zijn behoorlijke overschrijdingen ontstaan op het gebied van de energiekosten. De overschrijding bedraagt € 90.000 in 2020. Verwacht wordt dat er ook in 2021 een overschrijding van de energiekosten zal zijn.

Onderhoud

Het onderhoud wordt normaliter uitgevoerd. Hierin zijn geen mee- of tegenvallers te vermelden. Grote projecten vanuit de onderhoudsplannen of het investeringsplan lopen door de huidige markt en corona vertraging op. Daarnaast is door interne verschuivingen de beoogde vacature nog niet ingevuld. Er wordt verwacht dat daardoor niet alle werken dit jaar uitgevoerd kunnen worden. De vacature wordt vermoedelijk het 3e kwartaal ingevuld. De CO2 melders zijn in de noodzakelijke gemeentelijke gebouwen aangebracht.

Facilitaire zaken

Op dit moment worden met name mondkapjes en in beperkte mate hygiënegel extra ingekocht ten behoeve van corona. Dit zijn echter beperkte extra kosten en kunnen in de begroting worden opgevangen. Doordat er meer brieven worden verstuurd tijdens de coronacrisis, wordt er een overschrijding verwacht op de portokosten. Dit zal voor 2021 rond de € 15.000 zijn.

Met name op het gebied van de catering/lunches wordt een meevaller verwacht. Doordat er minder personen aanwezig zijn in de diverse gebouwen (uitgezonderd de gemeentewerf) wordt er minder koffie en thee geconsumeerd en worden er vrijwel geen lunches besteld. Er wordt voor dit jaar in totaal een meevaller van € 20.000 verwacht op deze posten.

In het kader van de huisvestingsvisie wordt er voorzichtig omgegaan met het bestellen van nieuw meubilair. Daarnaast is er door de beperkte bezetting weinig tot geen slijtage van meubilair. Dit zou aan het eind van het jaar ook een besparing van € 10.000 op kunnen leveren.

Digitale raadvergadering

Ook in het eerste half jaar van 2021 is het nog niet fysiek bij elkaar te komen. Ook de raadsvergaderingen vinden digitaal plaats. Om de digitale raadsvergadering openbaar toegankelijk is besloten over te gaan op MS Teams. Om dit via YouTube en de website te streamen is er externe technische support nodig. Voor het eerste half jaar leidt dit tot € 10.000 aan meerkosten.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Inzet communicatie	-
Digitale participatie	-
Gebouwen en facilitaire zaken	
- energiekosten	-/- pm
- onderhoud	-
- facilitaire zaken	
portokosten	-15.000
koffie /thee	20.000
vervanging meubilair	10.000
Digitale raadvergadering	-10.000
Totaal	5.000

Financiën

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten

Algemeen Directeur / Gemeentesecretaris: T. Kemper

Compensatie Rijk

Het zijn uitzonderlijke tijden voor gemeenten. Juist in deze tijden is er behoefte aan duidelijke financiële kaders. Uitgangspunt daarbij is dat medeoverheden niet in de financiële problemen komen door de corona-aanpak én dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven op peil blijft.

Het kabinet geeft aan dat zij het belangrijk vindt in deze bijzondere tijd de schommelingen voor medeoverheden te dempen; hoe stabiel de inkomsten, hoe minder verstoringen van het gemeentelijke begrotingsproces.

Voor 2021 zijn de volgende compensatiemaatregelen beschikbaar gesteld:

	Doel	Pakket 2 Sept. Circ.	Pakket 3 Dec. Circ.	Pakket 4 Mrt. Circ.	Mei. Circ.	Totaal 2021
Algemeen	Aanvullende pakket re-integratiekosten 2021		41.000			41.000
	Impuls re-integratie 2021		22.000			22.000
	Gemeentelijk schuldenbeleid 2021		42.000			42.000
	Bijzondere bijstand 2021		15.000			15.000
	Schrappen opschalings korting 2021	247.000				247.000
	Perspectief jeugd en jongeren 2020			40.000		40.000
	Perspectief jeugd en jongeren 2021			37.000		37.000
	Jongerenwerk			26.000		26.000
	Mentale ondersteuning 2021			22.000		22.000
	Activiteiten en ontmoetingen			15.000		15.000
	Bijzondere bijstand (TONK) 2021			90.000		90.000
	Afvalverwerking			52.000		52.000
	Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021			49.000		49.000
	Extra begeleiding kwetsbare groepen			45.000		45.000
Decentralisatie	Cultuurmiddelen 2021		51.000			51.000
	Extra kosten verkiezingen 2021		33.000			33.000
	Mutaties voorschoolse voorziening peuters			7.000		7.000
	Jeugd aan Zet				10.000	10.000
	Herorientatie				11.000	11.000
Eindtotaal		247.000	204.000	383.000	21.000	855.000

Aanvullend pakket re-integratie en impuls re-integratie (€ 41.000 en € 22.000)

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar (€ 40 miljoen in 2020; € 90 miljoen in 2021). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie (€ 50 miljoen) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Persoonlijk contact is belangrijk om hen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te begeleiden.

Gemeentelijk schuldenbeleiden en bijzondere bijstand (€ 42.000 en € 15.000)

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020; € 30 miljoen in 2021) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020; € 10 miljoen in 2021) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeenten in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.

Opschalingskorting (€ 247.000)

Hoewel geen directe vergoeding betreft, is er als gevolg van de coronacrisis besloten gemeenten tijdelijk meer financiële ruimte te geven. Hiermee is de toename in de opschalingskorting voor 2 jaar uitgesteld.

Perspectief jeugd en jongeren (€ 40.000 en € 37.000)

Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een Jeugdpakket van € 58,5 miljoen wil het kabinet een impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Gemeenten ontvangen extra middelen t.b.v. de inzet van jongerenwerkers in achterstandswijken. Een bedrag van € 40 miljoen is aan de algemene uitkering toegevoegd.

Jongerenwerk jeugd (€ 26.000)

Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket verlengd tot eind 2021. Het kinder- en jongerenwerk speelt ook een signalerende rol op het gebied van psychische problemen of huiselijk geweld.

Mentale ondersteuning jeugd (€ 22.000)

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Als onderdeel van het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl van 12 februari 2021 zet het kabinet daarom met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door bijvoorbeeld: geven van trainingen, zoals weerbaarheidstrainingen, inzet op extra coaching van jongeren, inrichten van meer inloophuizen waar jonge ervaringsdeskundigen andere jongeren hulp bieden voor mentale ondersteuning, inrichten van buddyprojecten waarbij jongeren gekoppeld worden aan een leeftijdsgenoot voor mentale steun. Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket.

Jongerenwerk jeugd (€ 15.000)

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Daarom zetten we met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door inzet op meer mogelijkheden tot ontmoeting in (tijdelijk onbenutte) ruimten zoals bibliotheken, buurthuizen, wijkcentra, sporthallen en evenementenhallen beter en veilig te benutten voor sociale en ondersteuningsactiviteiten.

Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (1e tranche € 90.000)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken.

In de maartcirculaire is voor het eerste kwartaal van 2021 € 65 miljoen beschikbaar gekomen via de Algemene uitkering van het gemeentefonds volgens de eerder afgesproken verdeelsleutel. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld. Voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche wordt gekeken of de verdeelsleutel aanpassing behoeft op basis van wat in de praktijk zichtbaar is over het gebruik van de regeling.

Afvalverwerking (€ 52.000)

Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Veel gemeenten hebben contracten gesloten met een variabele prijs voor de verwerking hiervan. Deze prijs is door de brede toestroom, gestegen. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding. Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald.

Bestrijding eenzaamheid ouderen (€ 49.000)

Eenzaamheid is door corona toegenomen. Op lokaal niveau zetten gemeenten met lokale partners al in op het bestrijden van eenzaamheid. Maar nog niet iedereen wordt persoonlijk bereikt. Het kabinet stelt middelen ter beschikking zodat – via gemeenten en lokale partners – kan worden ingezet op onder meer de volgende acties:

- Extra contact met ouderen: huisbezoeken, digitaal en belcontact. Hierdoor ontstaat tevens meer zicht op hoe het werkelijk met ouderen gaat.
- Extra helpende handen: boodschappen, hulpvragen doorzetten, helpen contact met anderen te maken.
- Inzet op verbinding tussen mensen: creëren van meer mogelijkheden elkaar coronaproof te ontmoeten, mensen aan elkaar koppelen om samen activiteiten te organiseren.
- Extra inzet op zingeving: alternatieve dagbesteding helpen organiseren, deelname culturele activiteiten.

Extra begeleiding kwetsbare groepen (€ 45.000)

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare

mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd.

Cultuurmiddelen (€ 51.000)

Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden.

Tweede kamer verkiezingen (€ 33.000)

Om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de coronamaatregelen heeft het kabinet € 30 miljoen ter beschikking gesteld. In overleg met de VNG is besloten tot een aanvullende compensatie van € 26,9 miljoen, waarvan € 22 miljoen wordt uitgekeerd als compensatie voor gemeenten via het gemeentefonds. Deze compensatie is bedoeld voor gemeenten voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen, het drukken, opslaan en beveiligen van stembescheiden, de portokosten van briefstembescheiden, het instellen van afgiftepunten en van briefstembureaus. Het resterende bedrag van € 4,9 miljoen is bestemd voor activiteiten voor communicatie/ voorlichting, ondersteuning voor gemeenten en evaluatie.

Jeugd aan Zet (€ 10.000)

Het programma beoogt jongeren te ondersteunen die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis. Doordat de dagelijkse activiteiten voor veel jongeren door de coronacrisis niet of niet goed mogelijk zijn (zoals onderwijs, sport, sociale ontmoetingen en de mogelijkheid om te werken) is er een toenemende overlast van jongeren in de openbare ruimte. Ook is er vanwege de steeds verdergaande en langdurige beperkende maatregelen grote zorg over het effect van de coronamaatregelen op de fysieke en psychische gezondheid van jongeren.

Het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) (uitgevoerd door de ministeries van VWS, SZW

en OCW) is van harte bereid om de jongeren in deze crisistijd te ondersteunen. Via dit programma

wordt al een grote groep jongeren bereikt en tijdens de coronacrisis extra ondersteund. Het programma MDT zit nog in de groeifase en zoekt meer verbinding met gemeenten, zodat het programma MDT kan doorgroeien naar een landelijk dekkend netwerk. Om deze win-win situatie te versterken wordt ook ten behoeve van de wintereditie van Jeugd aan Zet een financiële bijdrage verstrekt van € 3,1 miljoen aan gemeenten in Nederland. Er nemen 307 gemeenten deel en per gemeente is een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen gemeenten in deze coronatijd jongeren ondersteunen en tegelijkertijd kunnen jongeren een maatschappelijke bijdrage leveren waar deze nu nodig is.

Heroriëntatie zelfstandigen (€ 11.000)

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstelpakket is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

Versoepeling invorderingsbeleid

In 2020 is coulant omgegaan met het invorderingsbeleid. Als gemeentelijke overheid hebben wij daarop geanticipeerd om te voorkomen dat ondernemers failliet gaan of inwoners in de bijstand terecht komen. Met Duo+ en Gemeentebelastingen Amstelland zijn hierover werkafspraken gemaakt.

Dit leidt nog steeds tot veel vragen en maatwerkafspraken met burgers en ondernemers. Vanaf september 2020 is de invordering weer opgepakt en tot op heden zien we een achterstand en een licht herstel van de te innen vorderingen. Later dit jaar zal zich dit jaar uiten wanneer vorderingen oninbaar worden gesteld.

Lagere belastingopbrengsten

Toeristenbelasting

De horeca en de hotelbranche zijn twee sectoren die hard zijn geraakt door de coronacrisis. Ook het eerste halfjaar van 2021 konden zij slechts beperkt open zijn. De opbrengsten toeristenbelasting zullen daarom behoorlijk achterblijven bij de begrote opbrengst. Het is nog afwachten in hoeverre het Rijk in 2021 geld beschikbaar stelt voor deze lagere belastingopbrengsten.

Het is lastig in te schatten wat de werkelijke effecten worden omdat onzeker is hoe snel de economie weer aantrekt en de mensen gaan reizen. Vooralsnog verwachte we een kwart van de geraamde opbrengst toeristenbelasting te ontvangen, oftewel een aframing van . Dit levert een lagere opbrengst van € 412.500 op.

Parkeerbelasting

De opbrengsten parkeerbelasting zullen naar verwachting iets lager zijn. Daarentegen zijn ook de kosten lager. Per saldo worden geen grote afwijkingen verwacht.

Het is nog onbekend of het Rijk voor 2021 ook compensatie toekent voor lagere parkeerbelastingopbrengsten.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
Compensatie Rijk	854.000
- claims voor diverse doelen met uitzondering van opschalingskorting	-607.000
Versoepeling invorderingsbeleid	-
Lagere belastingopbrengsten	
- toeristenbelasting	-412.500
- parkeerbelasting	-
Totaal	-165.500

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning